

Sommerværet kom til slutt
Ta en båttur i fred og ro til
utkantene. Sjekk på nett
Skåtøy Kafe og galleri
Wesselgården,
OkiDokk, Tårnbrygga
og Haga Kafe
for åpningstider
og høst aktiviteter.

epost: linda-hoy@hotmail.com
mobil: 99234828

SKÅTØY VISE- OG POESI FESTIVAL

Skåtøy Vise- og Poesifestival 2015 går inn i historien som en av de mest **vellykkede festivalene gjennom tidene, med tre forhåndsutsolgte dager.**

Vi takker: Artistene som sto for et kunstnerisk høyt nivå. Publikum som var lyttende og entusiastiske. Sponsorer og dugnadsarbeidere som gjør det mulig og gjennomføre festivalen med hyggelige billettpriser. Skåtøy kafé & galleri, Skåtøy Vel, Skåtøy Menighetsråd og Stø Kurs for et godt samarbeid. Lydlåven AS for utmerket leveranse av teknikk, lyd og lys. Og til sist, tusen takk til alle som ikke er nevnt.

Med hilsen fra festivalleder

Vellykket festival i 2015, men hva med festival i 2016?

Den sittende festivalledelsen har sagt i fra til leder i Stiftelsen Skåtøy Vise- og Poesifestival at de trer av etter årets festival. Stiftelsen hadde i 2014 ute en spørreundersøkelse om det er noen som ønsker å påta seg oppgaver i festivalledelsen, og svarene var nedslående.

Ingen vil sitte i festivalledelsen, men «alle» vil ha festival. Hvis det er slik at «alle» vil ha festival, så må også noen sitte i festivalledelsen!

Vil vi ha festival i 2016?

Det spørsmålet vil Stiftelsen gjerne ha innspill på fra alle som har en mening om festival eller ikke i 2016.

Det kalles derfor inn til et allmannamøte for alle som har mening om dette temaet. Tenkt gjerne gjennom på forhånd om du ønsker å sitte i festivalledelse eller har andre gode forslag for eller mot festival.

Møtet finner sted på Skåtøy kafe & galleri lørdag 19. september 2015 kl. 18.00.

*Velkommen
for Stiftelsen
Jens Harald Jensen*

Følg med på –
www.skato-y-visefestival.org

Arntsholmen og Korset

Kunstgalleriet i den gamle sjøbua på Arntsholmen ved Korset ble åpnet i 2008, og har senere hatt utstilling hver sommer.

Våningshuset på holmen ble bygget rundt 1884 av fisker og losgutt Henrik Pedersen, og sjøbua på samme tid. Deler av den opprinnelige bua ligger ennå som tak i første etasje. En del av materialene kom trolig fra en forlist seilskute, og er senere sannsynligvis brukt i en fiskekum. Også en trapp fra den opprinnelige bua er bevart.

Henrik Pedersen var sønn av Peder Pedersen, "Per Korset", som var kragerødistriktets mest kjente los. Han vant i 1868 en av klassene i landsregattaen for losbåter i Stavanger, en regatta som ble holdt for å finne nye og sikrere losbåter. Som mannskap hadde han med Henrik og en annen sønn, "Lille-Per", som også bosatte seg i Korset.

Per og tre av brødrene hans, som alle var losere, kom til Korset rundt 1860. Da hadde det i lang tid bodd losere her. Det eldste huset er nevnt allerede i 1769. Navnet skal komme av at stedet var merket ut med et kors, for å angi at

det her ligger en god havn. Dette finner vi også i stedsnavnet Korshavn (Lyngdal og Hvaler, samt på Fyn i Danmark).

Korset ble i seilskutetida brukt som vinteropplagshavn. Her lå skutene og ventet på at isen skulle gå opp, slik at de kunne seile ut mye tidligere enn om de hadde ligget inne i Kragerø. De store boltene de ble fortøyd i, kan fortsatt ses.

Henriks kone Jonethe var datter av Thore Kristoffersen fra Asker, som flyttet til Korset i 1870-årene for å drive fiskeoppkjøp. Han seilte og rodde til Oslo, det daværende Kristiania, med fisken i kummer. Datteren Jonethe, eller «Netta», var ofte med ham inn.

Jonethe og Henrik fikk fire barn, alle født på Arntsholmen.

På bildet foran sjøbua er åtteåringen Reidar sammen med moren Ragna og huskatten Pot. (Foto: Astrid Krogsrud)

Datteren Ragna bodde senere på holmen sammen med ektemannen, fisker og sjømann Jens Jensen fra Hestangen på Skåtøy. Han stammet fra losen Jens Ellefsen,

som blant annet rodde kanonbåt under krigene fra 1807 til 1814. Han rodde også, som i diktet om Terje Vigen, til Danmark for å kjøpe korn. Dette var ikke uvanlig langs skagerrakkysten i disse nødsårene.

Familiene på Korset og Arntsholmen var ellers selvforsynte og selvhjulpne med mye, men måtte ha mel og andre basisvarer fra Kragerø. Ragna Jensen døde i 2002, 99 år gammel.

Eier av Arntsholmen er nå sønnen, journalist og forfatter Reidar Jensen.

Reidar Jensen

Det skjer på Skåtøy

Kafeen er nå høståpen

**NB! Ting kan skje
følg med på kafeens hjemmesider !**

Fre 21.aug – kl. 17-23 (ingen matservering)
Lør 22.aug – Stengt grunnet privat arrangement.
Søn 23.aug – kl. 11-18

Fre 28.aug – kl. 17-23 (ingen matservering)
Lør 29.aug – kl. 11-23
Søn 30.aug – kl. 11-18

Lør 5 set kl 13-23 og Søn 6 sep kl 13-18

Lør 19 sep kl 13-23 og Søn 20 sep kl 13-18
Lør 19. sep kl. 19 arrangement av Sangpoetene -
"Tankesprang og musikk vi er glad i"

Lør 31 okt kl 13-23 og Søn 1 nov kl 13-18

Lør 28 nov kl 13-23 og Søn 29 nov kl 13-18

Skåtøy Kirke

Lør. 12. sept, kl. 12. Tårnagenthelg for 8-9 åringer i Skåtøy kirke.

Søn 13.Sept. kl. 11.30 Familiegudstjeneste med Høsttakkefest, tårnagenter og presentasjon av årets konfirmanter. Prest Bente Heibø Modalsli og organist Katrine Kristiansen.

Man 14.Sept. Kl. 12.00 –19.00. Kirkevalg.
Taxibåt: Se KV Lørdag

Velkommen i kirken

Lokalet - Vårt eget hus Utleie av lokalet!

Husk: Lokalet kan leies til selskaper, konfirmasjoner, mv. Vi har utstyr til 55-60 personer. Kontakt Tore Abrahamsen for leie på epost: abratore@online.no eller tlf 91850561.

Husstyret

Skåtøy - sangpoetenes møtested

Sangpoetene planlegger et variert program for sesongen.

September 2015

Tankesprang og musikk vi er glad i.

- Skåtøy kafé & galleri lørdag 19. september 2015 kl. 19.00

- Foredrag og en flytende overgang til medbrakt musikk.

Følg med på

www.sangpoetene.no

for nærmere beskrivelse og informasjon.

Oktober og november 2015

Det jobbes med forskjellige arrangement.

Desember 2015 og januar 2016

Sangpoetene hviler

Februar 2016

Prestestranda Vel Vel Vel gjenforenes!

- De spiller på Skåtøy flerbrukshus lørdag 20. februar 2016 kl. 19.00.

- Informasjon om billettsalg kommer seinere.

Denne dagen skal vi ha fullt hus! Sangpoetene oppfordrer alle på Skåtøy til å invitere gjester fra alle slags øyer og fastland på besøk denne helgen.

Mars 2016

Årsmøte i Sangpoetene.

- Skåtøy kafé & galleri lørdag 12. mars 2016 kl. 18.00.

- Etter årsmøte blir det musikk-arrangement.

Mai 2016

Styret jobber med å få til en kirkekonert lørdag 14. mai 2016 (pinseaften).

- Om vi får det til eller ikke gjenstår å se, men merk dere datoen.

Kontingent 2016 og medlemskap

Kontingent for 2016 vil bli sendt ut på e-post i løpet av høsten. Vi oppfordrer alle som ser verdien av et helårlig kulturtilbud på Skåtøy til å være medlem av Sangpoetene.

Ønsker du å bli medlem, send en e-post til sangpoetene@gmail.com eller bruk SMS/tlf. 95249200 så ordner det seg.

Velkommen til dugnadsfest!

Det er igjen duket for årets store happening for dugnadsfolk på Skåtøy; nemlig årets dugnadsfest! Som en takk for god innsats, arrangeres denne festen for alle som har bidratt med dugnad på årets festival. I år er datoen 31. oktober, så sett allerede av denne lørdagen slik at du får vært med på festen. Mer informasjon om når og hvor kommer seinere, men det som er helt sikkert er at den selvfølgelig arrangeres et sted på Skåtøy.

Som vanlig spanderer stiftelsen god mat – og kanskje også et glass med noe godt å drikke ved siden av.

I fjor lagde Sondre Stordalen og Erik Damberg god stemning med sitt pubrepertoar, det blei både dans og allsang, og de stiller opp i år også. Informasjon angående påmelding kommer når det nærmer seg. Følg med i flaskeposten framover!

Hilsen Styret i Sangpoetene

Kystkultur – er liv på brygger og buer hele året?

Sjøbuene i skjærgården ble før brukt til så mangt. De var gisne og trekkfulle, men ble brukt hele året til oppbevaring, reparasjon og vedlikehold av båt, båtutstyr og fiskeredskap og andre nødvendige sjønære aktiviteter.

Etter at båtpussen var ferdig, ble i min barndom, bua på Dønвика ryddet for malingspøser og skrot. Fiskeredskap og annet utstyr ble stuert vekk i en krok eller oppe på trevet. På bua ble det så laget og fortært; fiskekaker, stekt makrell, kokt krabber, blåskjell og annen mat på primus på bua, eller på brygga, alt avhengig av vær og vind.

Med parafinlamper og stearinlys, eller bål ute, ble det hygge og trivsel for familie og for folk som kom på besøk. Dette enkle bu- og brygge-livet, med god og kortreist mat, og av og til fest og moro samen med venner, vekker gode minner. Denne tradisjonen praktiseres fremdeles her og der på noen av de få gamle boplasser der det fremdeles er fastboende i strandkanten.

En godværsdag midt i august i år, når kystkulturødeleggende RIB-er, med

hundrevis av hester på hekken, og lua bak-fram på skipperen, endelig har forlatt åstedet, er det både trivelig og trygt å ta turen fra Dønвика til Jomfruland.

Langs den leia ligger det gamle buer og brygger på rekke og rad, der tradisjonell bruk nå er historie. Da er det flott å se de første spede eksempler på å bruke det tradisjonelle brygge- og bu-livet, til nyskapende virksomhet der en gir turister og andre gode opplevelser.

Slik er det også andre steder i verden, et eksempel er "Uncle Harry's bar" på New Foundland, det gjelder og se mulighetene der de fins.

Et lokalt eksempel er bua på Arnsholmen ved Korset, der det noen år har vært drevet et lite galleri, et besøk her gir opplevelser i tillegg til å se kunst.

Tårnbrygga på Jomfruland.

Nytt av året er spisestedet i den gamle kystverksbua. Mitt første besøk her frister til gjentagelse. En uisolert bu, uten innvendig panel, uten panoramavinduer med utsikt, og uten fancy interiør. Men med gamle båtmotorer langs veggen, jernbjelken (som riktig nok mangler løpekatt og talje) i taket gir en god "bufølelse". Her møter du en ekte og ujalat atmosfære, en hyggelig betjening, og det serveres blant annet en kremet fiskesuppe, ikke i flere varianter, men i flere størrelser. God kraft, ferske kort-reiste råvarer, raust med fisk og skaldyr, en hjemmelaget suppe fra grunnen av, som rett og slett smaker veldig godt.

Kenneth Lauring forteller at han har hatt fullsatt bu med bord-bestillinger i hele sommer. Vi var heldige og fant et ledig bord på en torsdag tidlig i august.

Har dere ikke vært der ennå så anbefaler jeg et besøk, det er åpent i helgene utover høsten, sjekk åpningstider og bordreservering på Facebook:

Sjekk på:
www.facebook.com/tarnbryggacafe.

Ledige teiger i parsellhagen Grønne Havet

Som det fremgår av bildene høstes og nytes det nå av årets avling for både gane og øye.

Prosjektet er vellykket og gir næring til kropp og sjel.

Skåtøys egen parsellhage ønsker flere hobbydyrkere velkommen til jorden på Midtbygda.

Parsellhagen ble etablert i våres og denne sesongen har fem av seks teiger blitt dyrket.

Fra neste sesong vil det være to ledige teiger.

Det kan meldes om godt jordsmonn, imponerende vanningsfasiliteter, kraftige avlinger og god stemning på Grønne Havet!

Og takk til grunneier Lars Martin Bråtane for at det i det hele tatt kunne bli noe av.

Hvis noen (fastboende eller hyttefolk!) er interessert i en teig, eller en halv en, så er det bare å kontakte Jo Borkhus (joborkhus@gmail.com) for mer informasjon.

Månedens båt

Kriminalitet florerer i skjærgården?

Rett som det er observeres gamle gubber som tusler ned i koggen for å ta en liten tur på fjorden eller til byen i 4-5 knops fart, slik de alltid har gjort.

De glemmer å ta på seg korkbelte og begår dermed en kriminell handling. Det er ikke slik at gubbene ikke er bekymret for sikkerheten på vannet, det har de vært i en årrekke. De har sett med bekymring på at Kragerø nå omtales som "RIB-hovedstaden" i Norge. RIB-er og skjærgårdsjeoper, og i fall motorene, blir større for hvert år. Bare navnene "Rigid-Inflatable Boat" og "Jeep" fortøner seg som et svik mot kystkultur og skjærgård for koggfolk.

Hva har skjedd med noen av sommergjestene våre, de som for noen generasjoner siden kom hit for å søke ro og fred. Nå brøler de rundt i livsfarlige fartsuhyrer i 50 - 60 - 70 knop, dette undres gubbene over.

De har lenge sagt at dette her går ikke bra, og det gjør det heller ikke, alvorlige ulykker skjer hvert år. Gubbene vet av erfaring at for å håndtere denne type båter kreves det mer enn båtførerprøven. De sier med et sukk at, slike

båter burde være forbudt eller kreve minst 1 års fartstid og ½ års praktisk utdanning i racerbåtkjøring for bruk på dertil egnede avgrensede havstreck. Myndighetene tillater ikke formel-1 biler på landeveien, men på sjøen er det visst greit med racerbåter.

Ingen hører på, eller bryr seg om gamle erfarne gubber lenger, men heldigvis sitter regjering og byråkrater i Oslo og lager regelverk for å løse sikkerhets-problemet for småbåttrafikk, trolig uten noensinne å ha satt sine bein i en kogg.

Den lokale øvrigheta følger opp!

De kriminelle skal kontrolleres og bøtlegges.

Saktegående koggfolk er takknemlige objekter for bøtlegging. De er lette å få

tak i, og jo saktere de kjører, jo mer sannsynlig er det at en til og med kan finne en rekepose på motorkassa og "to pilsnere i en snor" etter koggen, i tillegg til manglende korkbelter. Da øker bøtene, og det trengs, fordi det er dyrt både å anskaffe og å drifte RIB-er på over åtte meter.

Misvisende båenavn?

Hardnakkede rykter sier nå at politi-RIB-en forleden gikk på en av Flaskepostens tidligere omtalte båer, "Hellebåen" i Skåtøysunda. Det er fort gjort å gå på bae, særlig når navnet Helle (båen) plutselig dukker opp på kartplotteren. Da vet jo alle lokalkjente at Helle ikke ligger i Skåtøysunda, så da tror de vel det bare er å kjøre på, kartplotteren må være feil.

Mens en kogg på en bae forårsaker en flis av kjølen og en god historie, kan propeller og undervannshus for en RIB fort koste hele sommerens samlede bøtlegging for Polti-RIB-en. For å bedre sikkerhet til sjøs, foreslår derfor Flaskeposten nå å endre det geografisk misvisende navnet på Hellebåen.

Det er derfor viktig for alle som ferdes i Skåtøysunda nå følger med på

"Efterretninger for sjøfolk" fra kystverket for å unngå lignede katastrofer.

Fra før av har vi jo Amtmannsbåen i Jomfrulandsrenna som er kalt opp etter øvrigheta, så nå er det vel på tide med "Politimesterbåen" i Skåtøysunda.

Det mindre flatterende navnet "Purkebåen" må utelukkes da det, for lokalkjente, feilaktig kan henlede oppmerksomheten til "Grise- Kristian" som før dreiv med gris på Muffetangen, litt lengere øst i Skåtøysunda. I Kragerø kaster man ikke kystperler for svin.

Litt harselas med øvrigheta er ikke noe nytt.

Det er ofte slik at regelverk, byråkrati og straff, på tross av gode intensjoner, går på bekostning av nytte, fornuft eller trivsel når det gjelder lokale forhold.

Tankene går til Johan Hermann Wessels dikt i fra 1770 årene der handlingen er: I en liten by bor to bakere og en smed. Smeden begår drap og stilles for retten. Borgerskapet i byen sier til dommeren at med bare en smed i byen, så må dommeren la smeden gå fri. Men byen har to bakere, den ene er gammel og skrøpelig, han kan heller sone straffen, og bli hengt i stedet for

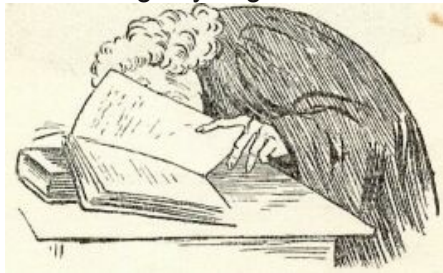
smeden.

Slik går det: Bakeren blir uskyldig dødsdømt, mens den skyldige smeden får gå fri. Fra dette diktet stammer uttrykket "å rette baker for smed", om å straffe feil person for en forbrytelse.

Wessel hevder imidlertid at moralen i fortellingen egentlig er at man alltid skal være forberedt på døden.

For koggfolk er nå den største dødsrisikoen å bli overkjørt av en RIB.

Mens vi venter på denne "Wesselske" døden, straffes koggfolket, som bakeren for smeden, uten at det hjelper det ringeste for det egentlige problemet, som er kombinasjonen av unødvendig stor fart og ukyndige båtførere.

"Kompliserte korkbeltegreier, over eller under åtte meter, inne eller ute av styrhus med eller uten kalesje, ligger stille, bader, fisker, CE-merker, EU- direktiver,

FN-resolusjon og hva faen er en kogg?" dette er vanskelig saker mumler byråkraten mens han skriver regler så blekket spruter.

- Kanskje den kjente danske visa **"To pilsnere i en snor etter en båd"** også bør forbys i samme slengen - den oppfordrer jo tross alt til kriminalitet.

Tor Dørvik

Prosjektet med Dønvigs bøye går mot gjennomføring.

Sponsoravtaler på kr10000 eller mer søkes. **Sponsorlista så langt:**

Arkitekthuset as
David Løffler - 92099747

Iseksport as
Tom Erik Hole

Byggmester
Tore Abrahamsen - 91850561
Galeasen Skåtøy as
Tor V Dønvik - 90678830

Stiftelsen
Skåtøy Vise og Poesifestival
Kragerø og Skåtøy Historielag

Skåtøy - Sangpoetenes møtested

Finansiering på-går, vi trenger store og små donasjoner som mottas med takk.

Midlene går med til bygg for utstilling av bøyen og til materiell som presenterer Dønvigs spennede livshistorie.

Sponsoravtaler (kr 10000 eller mer) søkes blant privatpersoner, firma og

andre virksomheter, som da varig hedret med et messingskilt i bygget hvis de ønsker det. Alle små eller store bidrag er vel-kommen.

Bankkto: 2655.02.47037

For informasjon, kontakt:

Tor Dønvik; tor.donvik@gmail.com

mobil 90678830 eller

Arnfinn Jensen; arnfj@frisurf.no

mobil 90584852

Glimt fra kaptein Dønvigs liv:

Senhøstes 1888 er Smaragd og den lille familien hjemme igjen på Skåtøy. Vi kan bare forestille oss den glede og idyll det var for besteforeldre, slekt og venner, som bodde på de to nabogårdene Dønvig og Stoppedalen på Skåtøy, som får den lille familien hjem like før jul.

En liten verdensborger, i ordets rette forstand, stavrer rundt blant besteforeldre, onkler, tanter, fettere og kusiner, mens mor og far forteller om begivenheter og opplevelser fra de 2,5 årene de har opphold seg på Smaragd på sydlige breddegrader. Kona Paua har allerede sett og opplevd verdenshav og sydlige breddegrader, som er de færreste forunt selv i vår tid.

På Dønvig og Stoppedalen diskuteres fremtiden til familien. Dønvig insisterer på at Paua og Carl skal bli hjemme, etterhvert skal de overta gården fra hans aldrende far og mor. Han ser for seg drømmen om det gode liv for henne og Carl på gården Dønvig, der han selv har hatt en trygg og god barndom. "Sjøen er ikke et godt og trygt sted for oppvekst", sier han. Paua protesterer, hun er sterk, vitebegjærlig og eventyrlysten og vil være med sin kjære mann på sjøen, og slik blir det.

Bildet viser den lille hjerte-knuseren i nye klær, som etter sigende skal være sydd av en Helene som bodde på Krikkholmen

Etter en periode hjemme på Skåtøy hyrer Dønvig på som skipper på barken Dictator av Moss for rederiet Holst på forsommeren 1889. Kona og den lille matrosen Carl Zelande er med.